

A narancslé vakteszt eredményei

Előkészületek

Az elmúlt két évhez hasonlóan idén is megrendeztük a TDN hetén a vaktesztet. A koncepció a korábbiakhoz hasonló volt: olyan terméket kerestünk, ami széles körben fogyasztott, és ennek megfelelően széles körben gyártott is. A választás a narancslére esett.

A termékeket az elmúlt évekhez hasonló szempontok alapján választottuk ki.

- Legyen a teszten alacsonyabb és magasabb narancstartalmú.
- Szerepeljen a márkások mellett sajátmárkás („nóném”) termék is.
- Annak érdekében, hogy ne unjanak rá a kóstolásra a résztvevők, valamint a költséghatékonyságot is figyelembe véve, a termékek számát tízben határoztuk meg.
- Újításként (mivel az eddigi tesztekkel ellentétben megoldható volt) a házilag, frissen facsart narancslevet is bevettük a tesztelt termékek körébe.

Idén a beszerzés egyszerűbb volt, mint korábban, mindössze két boltban megvásároltuk a tervezett számú narancslevet. Ez persze azzal járt, hogy kevesebb fféle sajátmárkás termék került a kínálatba, például az Aldi vagy a Spar rajongói iránymutatás nélkül maradtak. Az előbbieknél nyomán esett a választás az alábbi termékekre.

Kód	Név	Narancs-tartalom (%)	Jelleg	Beszerzés helye	Kiszere-lés	Fajlagos ár (Ft/l)	Megjegyzés
A	Pfanner	100	sűrítmenyből	Auchan	2 liter	459,5	1 literes kiszere-lés ára 629 Ft
B	Happy Day	100	sűrítmenyből	Auchan	1 liter	419	Akciós ár 549 Ft helyett
C	Szobi narancs	12	édesítősze-reket tartalmaz	Auchan	1 liter	179	
D	Sió	100	sűrítmenyből	Auchan	1 liter	399	Akciós ár 469 Ft helyett
E	Házi narancslé	100	frissen fa-csarva	Lidl	2 kg	364	Kilogrammon-kénti ár ¹
F	Tuti Tipp	100	sűrítmenyből	Auchan	1 liter	265	
G	Solevita na-rancsnektár	50	sűrítmeny-ből, cukor hozzáadásá-val	Lidl	2 liter	199,5	
H	Solevita	100	Frissen pré-selt, pasztó-rőzött	Lidl	1 liter	499	
I	Hohes C	100	sűrítmenyből	Auchan	1 liter	549	
J	Cappy	100	sűrítmenyből	Auchan	1 liter	439	

Mint látható, több árkategóriából válogattunk a Vakteszt asztalaira a literenként 179 Ft-ba kerülő Szobi narancstól az 549 Ft-os Hohes C-n² át az 1092 Ft-ba kerülő házi narancsléig (és utóbbi árban még nincs

¹ Két liter narancslevet készítettünk összesen 6 kg narancsból. Így a literenkénti ár 1092 Ft lett.

² Ne felejtjük, hogy a Pfanner csak a nagyobb kiszere-lés miatt került fajlagosan kevesebbe, a Happy Day pedig az akciós ár következtében volt olcsóbb.

benne a munka díja: a két liter előállítására egy ember 45 percébe került). Minden narancsléből két litert vettünk, nehogy elfogyjon a teszt vége előtt.

A kísérlet

Minden gyümölcsle kapott egy (a fenti táblázatban látható) betűkódot. A termet úgy rendeztük be, hogy a tesztelők sorban tudjanak haladni. A narancsleveket, hogy ne lehessen felismerni, PET-palackokba, kancsókba vagy éppen egy másik narancslé már kiürített és kiöblített üvegébe töltöttük át. Ismét biztosítottunk két stáció között lehetőséget az ásványvízzel történő ízsemlegesítésre.

A környezetvédelem érdekében a tesztelőknek kellett hozniuk poharat. Sajnos törekvésünk annyiban kudarcot vallott, hogy a résztvevők a büféből szereztek egyszer használatos műanyag poharakat... Jövőre alighanem tovább szigorítjuk a feltételrendszert (üveg-, fém, tartós műanyag poharak kötelezővé tételével pl.)

A tesztelők körbejártak a teremben, minden narancslevet megízlelve. Az eddigiekhez hasonlóan idén is fegyelmezetten, jó hangulatban telt a teszt.

Az értékelőlapok

Összesen 41 értékelőlapot adtak le a kóstolók – ez kevesebb, mint a tavalyi 47, de ez nem csökkenti a teszt eredményeinek relevanciáját. Értékelni egytől ötig terjedő skálán kellett. Ha valaki véletlenül egy sorban több számot is megjelölt, akkor azt nem vettük figyelembe. Egy-két narancslénél elmaradt az értékelés. A törtszámokat kerekítettük, az egynél kisebb osztályzatot pedig egynek számítottuk. Mivel erre előzetesen felhívtuk a figyelmet, csak néhányan próbálkoztak, viszont így is megdönthetetlen rekord született a vaktesztek történetében: az egyik tesztelő által kiosztott $-\infty$ -nél alacsonyabb osztályzatot aligha tud bárki is adni a jövőben. Az értékelés, az elmúlt évek mintájára, nem merült ki az osztályzásban, volt lehetőség írásbeli értékelésre, valamint tippelésre.

Az eredmény

	Kód	Név	Narancstartalom (%)	Fajlagos ár (Ft/l)	Átlag
1.	E	Házi narancslé	100	1092	4,39
2.	I	Hohes C	100	549	3,71
3.	A	Pfanner	100	459,5	3,59
4.	B	Happy Day	100	419	3,32
5.	D	Sió	100	399	3,15
6.	J	Cappy	100	439	2,98
7.	H	Solevita	100	499	2,90
8.	F	Tuti Tipp	100	265	2,54
9.	G	Solevita narancsnektár	50	199,5	1,93
10.	C	Szobi narancs	12	179	1,34

Nagy meglepetés nem született: a legjobb a házi narancslé lett. Még inkább figyelemreméltó a hatalmas különbség az első és a második között: majdnem 0,70 pont. Úgy tűnik, a Hohes C megszolgálta az árát, hiszen a boltiak közül ez lett a legjobb, bár nem sokkal szerepelt jobban a Pfannernél. Érdekes, hogy milyen nagy a különbség a gyakorlatilag azonos technológiával készült termékek átlagai között: a Tuti Tippot is figyelembe véve 1,16, de ha kihagyjuk (tekintetbe véve, hogy másik árkategóriába tartozik), akkor is 0,73 pont a távolság a legjobb és a leggyengébb eredmény között. A Cappy gyengébb eredménye talán magyarázható azzal, hogy utolsóként szerepelt a sorban, és eddigre már sok volt a narancsléből a résztvevőknek. Ez ellen szól viszont az eggyel előtte kóstolt Hohes C lényegesen jobb átlaga. A két utolsó pedig, úgy véljük, nem véletlenül foglalja el helyét a táblázatban – persze nem is volt teljesen igazságos egy tesztben szerepeltetni más kategóriájú termékekkel ezeket.

Megállapítható még, hogy a kóstolók igencsak keményen osztályoztak. Minden tesztlapnak megvizsgáltuk az átlagosztályzatát, tehát a kóstoló által adott osztályzatok átlagát. Még a legmagasabb átlag is csak 3,40 volt, a legalacsonyabb pedig nem több, mint 2,125.

A pontszámok megoszlását vizsgálva feltűnőek a következők.

- A leggyakrabban adott két osztályzat a Solevita narancsnektártól eltekintve mindig egymás mellett helyezkedik el, és a Solevita frissen préselt változatának kivételével összegük mindig eléri az összes osztályzat 60%-át.
- Öt esetben (E, I, J, G, C termékek) az egyik osztályzat kiemelkedett a többi közül: legalább héttel (de akár hússzal) többen adták, mint a második leggyakoribb osztályzatot. A többi öt terméknél ez a különbség maximum négy.

Mindez arra utal, hogy egy kivétellel nem volt „megosztó” termék. Egyedül a Solevita frissen préselt változatát tekinthetjük annak: ez az egyetlen narancslé, amelyet a két leggyakrabban adott osztályzat átlaga lényegesen feljebb pozicionálna a tényleges helyezéséhez képest (a hetedikről a negyedik helyre lépne előre).

Kód	Név	Átlag	A két leggyakoribb átlaga	5	4	3	2	1
E	Házi narancslé	4,39	4,74	25	9	5	2	0
I	Hohes C	3,71	4,36	9	16	7	5	1
A	Pfanner	3,59	3,56	5	18	14	4	0
B	Happy Day	3,32	3,46	1	16	19	5	0
D	Sió	3,15	3,50	1	15	15	9	1
J	Cappy	2,98	2,65	3	8	17	9	3
H	Solevita	2,90	3,52	3	12	11	6	8
F	Tuti Tipp	2,54	2,50	0	7	14	14	6
G	Solevita narancsnektár	1,93	1,55	0	5	8	7	21
C	Szobi narancs	1,34	1,25	1	0	0	10	30

Hiányosságok

Meglepő, hogy a Lidl Solevita néven forgalmazott, frissen facsart narancsleve igencsak hátul végzett ahhoz képest, hogy elvileg minőségben az közelíti meg legjobban a házit. Mivel a hasonlóan készített (préselés után csak pasztörözésen átesett) termékek magasabb árfekvésűek, mint a sűrítményből előállítottak, a rendelkezésünkre álló keretek viszont szűkösek voltak, így ebből a kategóriából a lehető legolcsóbbat választottuk. Hogy egy hasonló, de drágább termék jobban szerepelt volna-e, az titok marad... Mindenesetre sokan érzékelték, hogy magas gyümölcstartalmú termékről lehet szó, mások viszont furcsa mellékízre panaszkodtak. Ez okozhatta a megosztó osztályzatokat.

A „sajátmárkás” termékekből volt 329 és 265 Ft-ba kerülő verzió is (nemcsak a beszerzési üzletben). A tesztre az utóbbit válogattuk be, egyértelműen gyengébben szerepelt, mint a márkás termékek. Talán kipróbálhattuk volna a magasabban pozicionált 329 Ft-os változatot is, hogy megtudjuk, az befért volna-e a nagynevű cégek „ligájába”.

Az 50 és a 12%-os narancsleve mellett létezik 25%-os is. Ezt a verziót kihagytuk a tesztből, de az eredmények fényében nem különösebben hiányzott. Nemcsak az alacsonyabb gyümölcstartalmú termékek helyezése miatt. A szóbeli értékelésekből kitűnik, a kóstolók jól érzékelték az alacsonyabb gyümölcstartalmú termékek „feljavítását” (szörpnek nevezték, kiérették a cukrot/édesítőszert – bár utóbbit néha ott is, ahol nem kellett volna), és ezen még egy termékfaja „bevetése” aligha változtatott volna.

Többen keresték a Spar termékeit. Nos, ez idén kimaradt. De legközelebb igyekezni fogunk, hogy megfeleljünk a közönség elvárásainak. Vagy nem.

Tippek

Összesen 97 darab született. Több termékre egy tipp sem érkezett, kapott viszont tippet számos termék, amely nem szerepelt a kínálatban. A leadott tipekből 19 volt helyes, ez 19,59%-os teljesítmény a tesztelőktől. A házi narancslére tizenketten tippeltek, mind helyesen. Egy résztvevő a Happy Dayt négy különböző gyümölcslénél tippelte meg, egyszer el is találta. Meglehet, egyszerűen csak kevés márkanévet ismer. A Sióra

érkező sok Aldi tippet valószínűleg a gyümölcslevek más palackokba való áttöltögetése okozta, ez téveszthette meg a tesztelőket (az egyes gyártók által használt hasonló flakonok mellett).

A tippekből látszott, hogy az általában kisebb csoportokban érkező tesztelők esetenként hajlamosak voltak némi egyeztetésre. Például három egymás utáni értékelőlapon „Fanta” tipp ugyanarra a termékre – egyébként a tippekben volt némi logika, hiszen ezek a C-re érkeztek, és a Fanta valóban alacsony gyümölcsstartalommal bír. Összességében azonban az összebeszélés rendszerint eredménytelen volt.

Többen fantázianeveket alkottak: „Valami magyar, az tuti”, „gagyfi magyar”, „Legolcsóbb”, „Cukros névtelen”, „Tipik műanyag narancslé”. Egy-két esetben (tévesen, de nem ok nélkül) szörpre gyanakodtak az alacsonyabb gyümölcsstartalmú termékeknél.

A jellemzőbb tippeket mutatja be az alábbi táblázat.³

Kód	Név	Tippek száma	Találatok száma	
A	Pfanner	1		
B	Happy Day	13	4	Pfanner, Hohes C
C	Szobi narancs	1		
E	Házi narancslé	12	12	
I	Hohes C	14	2	Pfanner, Cappy, Tuti Tipp, Happy Day
J	Cappy	10	1	Pfanner, Happy Day, Solevita
	Spar	8		
	Aldi	8		Sió, Pfanner
	Lidl	5		Happy Day, Hohes C
	CBA	5		Szobi
	Tesco	3		
	Fanta	3		Szobi
	Bravo	2		Solevita narancsnektár

Az utolsó oszlopban az látható, hogy a téves tippekből mely termékek neve szerepelt többször is az adott narancslénél. Látszik, hogy ha a márkát nem is, de a kategóriát viszonylag gyakran jól tippelték meg a vállalkozók.

Megjegyzések

Idén is született néhány egészen meglepő, valamint főleg a gyengébben szereplő termékek esetében érzelmekkel telített értékelés.

A – Pfanner

Cukros, minőségtelen
Kiérződik a víz 40%⁴
Finom volt ☺
Sűrítmény íze van
Zamatos

B – Happy Day

Rossz
Még jobban [kiérződik a víz – szerk. betoldása] 30%
Finomabb, mint az előző
Enyhe utóíze van

³ Két „Rauch” tippet Happy Daynek számoltunk el (egyszer sikeres volt így a tipp). Egy „ez az eredeti” tippet is helyesnek fogadtunk el az E narancslé esetében. Egy a szintén az E-re leadott „Pure Fruits” tippet nem számoltunk az aldis tippek közé, mivel a márkanévhez többféle termék is tartozik, és a tipp mellé rendelt értékelésből úgy tűnt, hogy a frissen facsart változatra gondolt a kóstoló.

⁴ A kóstoló később is jellemzően alulbecsülte a gyümölcsstartalmat, de jó érzékkel helyezett több terméket is azonos kategóriába.

Ez jó
Édesebb, mint az előző, finom
Ropi illatú

C – Szobi

Rossz
Cukros, vizes, undorító
Nagyon cukros 2%
Utóíz bwoah
Nem tudom, hogy lehet ilyet csinálni
Szörnyű
Ilyet adnak a béna hotelekben, nem?
Olyan, mint egy gyógyszer
Nagyon édes
Rendesen fel van javítva
Cukrozott víz íze van
Ez biztos sűrítményből van
Minősíthetetlen!!!
12%
Szintetizált
Mű!!!

D – Sió

Same as 1
Ez egész jó
Víz íze van
Tűrhető
Jobb, túl savas
Nem rossz

E – Házi narancslé

Igazi narancs íze van
FINOOM
YUMM
Rostos és friss
☺
Finom
Ez nagyon finom
Olyan az íze, mint a facsart narancslé.
Jooooooooo
Rostos ízű
Király
Szaga rossz

F – Tuti Tipp

Same as A, D
Enyhén keserű?
Műanyag íze van
Édes
Finom!
Nem rossz, de a jó nem ilyen
Rossz
Sítábor minőségű⁵

---

⁵ A megjegyzést egy 2-es értékelés kísérte.

G – Solevita narancsnektár

Rossz
Rettentő rossz
Cukros víz ízű
Kritikán aluli
Már az üveg/edény is gyanús volt
Ez olyan, mint a C, csak kevesebb vízzel. 4%-os
Tök édes
Kis disznósír
Mintha szörp lenne.
Inkább szörp
Olyan, mintha szörpből készült volna
Szörpből készülhetett
Kissé édes

H – Solevita

Nem rossz
Valami fura mellékíz
100%-osnak tűnik, de valamiért fura az íze
Olyan, mintha 100%-os lenne, de nem finom, mert van valami mellékíze, ami borzasztó
100%, de valami furcsa volt
Ez jó volt
EHH
Vigyétek el innen⁶
Elég rostos, de nincs nagyon íze
Nagyobb szilárd darabok vannak benne + keserű
Olyan, mintha mellékíze lenne
Grízes állag, nem igazi íz
Enyhe mellékíz
BORZALMAS!
Az ördög narancsleve

I – Hohes C

Bűn gyenge
Az „A” ennél jobb
Ez olyan átlagos
Jooooo
A legzamatosabb
Túl édes
Kellemesnek tűnő íz
Borzasztó

J – Cappy

Nincs íze
Rossz
Fura mellékíz
Ez meg mi
No comment
Az utóíze kicsit elrontja
Enyhe utóíz
Édesítőszeres
Kiváló
Egész finom

---

⁶ Ugyanakkor 5-öst adott rá.

Összegzés

Habár az idén a tesztelők száma nem érte el a tavalyi 47-es létszámot, bizvást állíthatjuk, elégséges számú kóstoló vett részt a kísérletben ahhoz, hogy kijelenthessük, igazán jó narancsléhez egyvalami kell: narancs. Persze el kell dönteni, hajlandóak vagyunk-e vállalni a lényegesen nagyobb költséget és a fizikai munkát? Ha nem, akkor széles körben választhatunk ízlésünk szerint megfelelő minőségű termékek közül⁷.

Tanulság még, hogy a narancslé kevésbé népszerű, mint a Nutella. Kérdés, hogy amennyiben jövőre részvételi rekordot szeretnénk dönteni, milyen terméket válasszunk? Ropit? Túró Rudit? Almalevet?

---

⁷ Ne feledjük, jó néhány narancslé kapott többektől 5-ös osztályzatot.